

Neznámá varianta kutnohorského groše Ludvíka Jagellonského

•••••
Luboš Čížek

Pražské groše Ludvíka Jagellonského z mincovny v Kutné Hoře patří mezi vzácné ražby grošového období. Základní tři typy Ludvíkových grošů včetně jejich chronologické posloupnosti ražby stanovila J. Hásková.¹ Ve své studii předložila také výčet všech známých opisových variant líce a rubu.

Tento výčet doplnil J. Mezník² o dvě neznámé varianty pražského groše Ludvíka Jagellonského z vlastní sbírky. Další neznámou variantu lišící se od Háskové typu II. a/1 písmeny ve slově PRAGENSES na rubu mince publikoval J. Hána.³

Ve sbírce autora tohoto příspěvku se nachází pražský groš lišící se v několika detailech od dosud známých variant. Rubní razidlo je totožné s Mezníkovým grošem č. 2,⁴ líc má rovněž zkrácené PRIMV na konci vnitřního popisu. Jedná se tedy nepochybně o ražby, které na sebe bezprostředně časově navazují.

ČECHY, Ludvík I. Jagellonský (1516–1526), mincovna *Kutná Hora*, pražský groš.

AR; 2,41g.

Soukromá sbírka.

•••••
¹ HÁSKOVÁ, Jarmila: *Studie o jagellonských groších z let 1471–1526*, Sborník Národního muzea v Praze, řada A – historie 22, 1968, č. 3, s. 141–142, 161; TÁŽ: *Pražské groše z let 1471–1526*, Hradec Králové 1971; TÁŽ: *České, moravské a slezské mince. Chaurova sbírka – pražské groše*, Praha 1991.

² MEZNÍK, Jan: *Dvě neznámé varianty pražských grošů Ludvíka Jagellonského*, Drobná plastika 1975, s. 97–100.

³ HÁNA, Jiří: *Několik neznámých variant pražských grošů jagellonského období*, Numismatický sborník 21, 2006, s. 193.

⁴ MEZNÍK, J.: *Dvě neznámé varianty*, s. 99.

Významným rozdílem oproti Háskové typu II, jemuž plně odpovídá kresba lva, je u obou mincí použití gotického písma na rubu, kde Hásková zná již jen groše s renesanční majuskulí. Neznámý groš se liší od Mezníkova zcela chybějícím dělicím znaménkem v opise aversu nahoře, kde ražba publikovaná Mezníkem má výrazný čtyřlístý křížek mezi slovy BOEM a DEI. Písmeno O ve jméně LVDOVICVS má tvar gotického písmene G. Chronologicky patří tedy tento groš stejně jako Mezníkův na počátek ražby Háskové typu II.

•••••

Luboš ČÍŽEK, Unknown variety of a grossus struck in Kutná Hora (Kuttenberg) under Louis Jagiellon

Prague *grossi* struck under Louis Jagiellon in Kutná Hora (Kuttenberg) represent the rare specimens of the period. J. Hásková classified three types of these coins including their chronological sequence. She also listed all known varieties of obverse and reverse marginal legend in her study. The mentioned list has been added with two unknown varieties of the Prague *grossi* struck under Louis Jagiellon by J. Mezník from his own collection. Another unknown variety different from the Hásková Type II a/1 by its letters in the word 'PRAGENSES' on its reverse was published by J. Hána.

There is a *grossus* in the collection of the author of this article different from the recently known varieties in some details. Its obverse is equal to the specimen published by J. Mezník under no. 2, and the reverse of the coin has also the shortened 'PRIMV' at the end of its inner marginal legend. The mentioned specimens must be positively chronologically closely connected.

Both coins are fully equal to the specimen under the Hásková Type II concerning its image of lion, but there has been Gothic lettering used on reverses of these coins comparing to the Renaissance *majuscule* cited by J. Hásková. The author's coin has no dividing mark in the upper part of the obverse marginal legend comparing to the clear cross between 'BOEM' and 'DEI' as it is in the case published by J. Mezník. The letter 'O' in the word 'LVDOVICVS' reminds the Gothic 'G' much more. Then, from the chronological point of view, the author's coin – as well as the *grossus* published by J. Mezník – belong to the very beginning of the production represented by the Hásková Type II.

English by V. Novák